

Posudek disertační práce

PhDr. David Pavlát: **Novinář a politik Hubert Ripka**. FFUK Praha, ÚČD 2015

Již v úvodu posudku lze přitakat autorovu zdůvodnění výběru tématu disertační práce, když zdůrazňuje skutečnost, že *česká historiografie dosud nevěnovala odpovídající pozornost* (až na drobné výjimky) *významnému novináři, historikovi, publicistovi a jednomu z předních představitelů národněsocialistické strany, politikovi demokratického smýšlení Hubertu Ripkovi*. Přitom je zřejmé nakolik tvoří biografie nejrůznějších osobností kulturního, politického i hospodářského života významnou součást jakékoli historiografické produkce a nejednou dávají odpovědi na otázky, které si v jiném kontextu mnohdy historik ani neklade. Proto se stalo cílem disertační práce D. Pavláta zachytit život, novinářské a politické aktivity této významné osobnosti českých a československých dějin první poloviny 20. století. Během své aktivní kariéry od vzniku první republiky, přes dramatické události roku 1938, pařížské a londýnské exilové období, až do Ripkova ministerského působení v novém poválečném Československu, dramatické události v únoru 1948 a další bohužel jen desetileté emigrace se prakticky podílel takřka na všem, co mělo zásadní význam pro obyvatelstvo Československa. Autor se pokusil zobrazit, resp. rekonstruovat v ucelené podobě jeho názory i konkrétní realizační postupy, aby předestřel možnosti zhodnocení Ripkova života běhu v širším historickém kontextu evropského i světového vývoje v dané době.

PhDr. D. Pavlát se věnuje tématu již delší dobu. Disertační práce navazuje na jeho diplomovou a rigorózní práci, které v mnoha ohledech rozšířil na podkladě dlouhodobého archivního výzkumu v řadě archivů, ale také dobového tisku a historiografické literatury. Především využil materiály deponované v Národním archivu, zejména tzv. pozůstalosti národně socialistických i jiných politiků, kteří se stali objektem zájmu a pronásledování komunistickou bezpečností a jejichž písemnosti byly zabaveny - fondy H. Ripky, L. K. Feierabenda, J. Stránského, P. Zenkla, I. Ducháčka, J. Šrámka, B. Laušmana a dalších, ale také z fondu E. Beneše (Archiv MÚ AV ČR). Neopomněl také prostudovat archivní materiály z fondu Londýnský archiv (LA), uložené v Archivu ministerstva zahraničních věcí v Praze, adekvátní fondy v Archivu Národního muzea, dokumenty z Archivu bezpečnostních složek (dříve AMV), ale také fond Rady svobodného Československa v Archivu Centra pro československá exilová studia v Olomouci.

Takto široce rozprostřená základna umožnila autorovi podat vskutku vyčerpávající a neobyčejně znalý obraz osudů Huberta Ripky. V devíti kapitolách (vnitřně jsou ještě strukturovány na drobnější, obsahově rozmanité části) zachytil autor všechny peripetie, úspěchy i

nezdary Ripkovy životní kariéry v chronologickém sledu. Zatímco prvních šest kapitol autor přepracoval z předchozích zmíněných prací, zásadní rozšíření a zcela nové jsou dvě poslední z celé práce. Pavlát se v nich zabývá jednak Ripkovým působením ve funkci ministra zahraničního obchodu v poválečných vládách Z. Fierlingera a K. Gottwalda a jednak jeho aktivitami ve druhém exilu v letech 1948 – 1958. Právě exilové angažmá je zřejmě poprvé takto zevrubně zachyceno, ať se jedná o působení v Paříži, činnost v rámci Rady svobodného Československa či přednášky na amerických univerzitách. Stranou autorovy pozornosti nezůstalo ani vyšetřování Sněmovního výboru pro neamerickou činnost ((mccarthismus), který obviňoval Ripku z podpory komunismu v uplynulých letech.

V závěru disertační práce připojil autor chronologicky řazené přílohy. Na jejich základě si lze udělat bližší představu o Ripkově novinářské práci v Národním osvobození, Lidových novinách a dalších tiskovinách, o jeho rozhovorech s různými politiky a diplomaty, ale i o dalších významných okamžicích či aktivitách H. Ripky.

Závěr: Disertační práce PhDr. Davida Pavláta ve svém celku přináší významný posun v hlubším poznání osobnosti a životních osudů Huberta Ripky. V každém případě splňuje požadavky kladené na doktorskou disertaci, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji, aby byl Davidu Pavlátovi udělen po úspěšné obhajobě titul PhD. podle příslušného zákona.

V Praze dne 15. srpna 2016

PhDr. Jan Gebhart, DSc.